

За авіакадри

“Человек полетит, опираясь не на силу своих мускулов, а на силу своего разума”

М. Є. Жуковський

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Газета виходить з жовтня 1930 р.
Випуск відновлено в березні 1998 р.

НОВІ КВАРТИРИ – МОЛОДИМ УЧЕНИМ!

9 лютого в кабінеті ректора ХАІ Миколи Нечипорука відбулося підписання договорів про вручення двокімнатних квартир у будинку молодих спеціалістів № 4 (неподалік від гуртожитків № 10–12) завідувачам кафедри 105 Дмитру Крицькому й кафедри 501 Семену Жилі.

«Наголошую, що сьогодні дуже важко знаходити житло, але ми змогли «виключити» так звані готельні номери й пере-

дати їх для проживання.

Ці молоді науковці є висококваліфікованими, креативними, старанними працівниками зі значними професійними здобутками, кількість яких, я впевнений, з часом значно збільшиться, а кафедри під їх керівництвом зроблять ще більший внесок у розвиток усього ХАІ.

Нехай вони мирно живуть у нових оселях, нехай процвітають і примножують свої добрі справи!» – сказав ректор Микола Нечипорук.

«Питання про надання квартир молодим ученим було винесено на розгляд профспілкового комітету, рішення ухвалено на конференції трудового колективу», – додав голова ППО Юрій Жебель.

Після слів вдячності й рукоштовань науковці залишили кабінет і вирушили до сво-

їх осель. Біля будинку їх зустрів директор студмістечка Геннадій Деркачевський.

«Квартири в гарному стані, досить просторі. Мешканці будуть задоволені!» – запевнив він.

Дмитро Крицький і Семен Жила зі своїми сім'ями оглядали квартири, не приховуючи радості.

«Що тут сказати... Ми вдячні керівництву університету, профспілкам, трудовому колективу, усім тим, хто нас підтримує! Це – велика допомога в такій складний час, адже тулится в орендованих квартирах з дітьми... не дуже приємно. Ще раз дякуємо! Маємо готовність продовжувати працювати!» – розповідали новоспечені господарі.

Бажаємо всього найкращого!

Прес-служба ХАІ

УРОЧИСТІ ПРОВІДИ НА ПЕНСІЮ ЗАСЛУЖЕНОГО ПРАЦІВНИКА КАФЕДРИ 402

24 лютого урочисто провели на пенсію 78-річного завідувача навчальної лабораторії кафедри космічної техніки та нетрадиційних джерел енергії Володимира Павловича Путрю, який пропрацював у ХАІ 31 рік і вирішив піти на заслужений відпочинок!

Теплі побажання з цього приводу ви-

словили ректор ХАІ Микола Нечипорук, голова ППО Юрій Жебель, декан факультету ракетно-космічної техніки Сергій Губін і колектив кафедри 402.

«Дякуємо Вам за ту роботу, яку ви сумлінно виконували понад три десятки років! Щиро бажаємо, щоб Ви однаково добре почували себе як у дружньому робочому колективі ХАІ, так і в теплому родинному колі!» – сказав Микола Нечипорук.

Співробітника нагородили подякою, книгою «Науково-освітні школи Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського “Харківський авіаційний інститут”», медаллю «За багаторічну сумлінну працю», а також грошовою премією.

«Я служив у ракетних військах. Пройшов довгий шлях від Сахаліну до Казахстану. Працювати в ХАІ почав 1990 року. До сьогодні один з моїх головних обов'язків – забезпечення безперервного навчального процесу в лабораторіях. Понад усе в роботі мені подобається спілкуватися з людьми.

Я би продовжував, але... вік уже великий, настав час закінчувати трудову діяльність. Крім того, маю внучку, якій треба приділяти якомога більше уваги», – розповів Володимир Путря.

Дякуємо шановному Володимирі Павловичу й бажаємо йому здоров'я, здоров'я і ще раз здоров'я!

Прес-служба ХАІ

Візит до ХАІ делегації з ДК «Укроборонпром»

Візит до ХАІ Віце-прем'єр-міністра України Олега Уруського

Візит до ХАІ делегації з КБ «Південне»

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ СЕМІНАР

5 січня в нашому університеті в дистанційному режимі відбувся науково-технічний семінар, головними спікерами якого були ректор Микола Нечипорук і проректор з наукової роботи Володимир Павліков. Змістовні частини їх промов наводимо нижче.

Микола Нечипорук, ректор ХАІ

«Шановні присутні, на мій погляд, наукова діяльність у нашому університеті суттєво покращилася за останній рік. Сьогодні найбільш активно в цьому напрямі працюють другий і п'ятий факультети. Хоча слід зазначити, що абсолютно всі кафедри всіх факультетів мають достатньо можливостей для примноження університетських здобутків.

Дорогі колеги, я закликаю всіх вас реалізувати свій потенціал, якомога частіше брати участь у державних і європейських програмах. З цього боку зразковими науковцями є завідувач кафедри 202 Олег Баранов і професор кафедри 304 Сергій Яковлев, які отримали серйозні гранти.

Скажу кілька слів стосовно підготовки наукових кадрів. Минулого року до аспірантури було прийнято близько 50 молодих фахівців, до докторантури – 11. Зауважу, що в одному зі шведських університетів навчається понад 2000 аспірантів. Коли я там був, поставив запитання викладачам: «Як розраховується ваша зарплата?» Вони відповіли, що 30 % отримують за педагогічну роботу, а 70 % – за наукову діяльність. Коли я відвідав одну з кафедр Магдебурзького університету, побачив, що дослідження в лабораторіях проводять аспіранти, а поряд з ними працюють професори. І ці приклади дійсно надихають, тож давайте ставати кращими в нашій колективній роботі!

За науковим розвитком ХАІ знаходиться десь на 2–3-му місці серед університетів Харкова та входить до першої десятки провідних ЗВО держави, а також активно співпрацює з промисловими підприємствами й різними організаціями, але це в жодному разі не може остаточно задовольнити нас, адже ми можемо бути набагато продуктивнішими.

У новому році я бажаю всім максимально продемонструвати свої таланти. Успіху нам!»

Володимир Павліков, проректор з наукової роботи

«Шановні колеги, наведу деяку інформацію в цифрах.

2020 року в науковій діяльності було задіяно 68 штатних наукових співробітників і 692 штатні викладачі. З них – 173 докторанти й аспіранти, а також майже 1500 магістрів і спеціалістів.

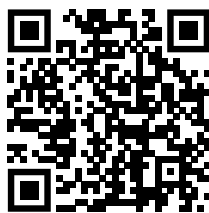
Ми отримали приріст фінансування науки більш ніж на 40 % відносно 2019 року. Майже 30 мільйонів гривень надійшли до загального й спеціального фондів. 12,5 мільйонів було отримано нашими науковцями за міжнародні програми. Для порівняння: 2019 року ми отримали приблизно 30 мільйонів гривень за зовнішні й внутрішні проекти.

2020 року майже в 10 разів було збільшено фінансування робіт над надзвуковою аеродинамічною трубою Т-6: цього року стартує державна програма з її відновлення. У межах програми на найближчі чотири роки було виділено кошти в розмірі 86 млн грн, 27,6 млн грн з яких ХАІ отримає цього року.

Щодо публікаційних можливостей. Сьогодні H-індекс університету підвищився на чотири пункти й становить 34. Зазначу: цей показник наведено без урахування конференцій, які проводилися в жовтні, листопаді й грудні. У попередніх роках приріст за індексом Гірша варіювався від однієї до двох одиниць. Загалом у Scopus опубліковано 216 робіт, що на 14 % більше, ніж 2019 року.

Наші вчені отримали 11 премій і стипендій вищого державного рівня. Крім того, було чимало нагород місцевого й регіонального значення. Нам однозначно є чим пишатися!»

Прес-служба ХАІ

ЗА ВЕБОМЕТРИЧНИМ РЕЙТИНГОМ УНІВЕРСИТЕТІВ ХАІ ПОСІВ ШОСТЕ МІСЦЕ В УКРАЇНІ

«РЕГІОНАЛЬНИЙ ЛЕНДСКЕЙП "ІНДУСТРІЇ 4.0"»: ПОПЕРЕДНЄ ОБГОВОРЕННЯ

ВІЗИТ ЗАСТМІНІСТРА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

12 лютого до нашого університету завітала делегація на чолі із заступником міністра освіти і науки України Ігорем Гарбаруком. Гостей зустрічали проректор з наукової роботи Володимир Павліков і директор Центру розвитку інновацій, міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва Костянтин Данько.

Під час зустрічі в кабінеті проректора було обговорено низку питань стосовно технічної освіти, наукової діяльності, затребуваності випускників на вітчизняному ринку праці, розроблення професійних стандартів, комерціалізації інтелектуальних продуктів і фінансування університетських проектів. Ігор Гарбарук наголосив: «Міністерство готове співпрацювати й надавати підтримку, тому звертайтеся з будь-яким питанням».

Після цього візитери долучилися до ознайомчої екскурсії лабораторіями літакобудівного й моторного корпусів, а також

відвідали корпус із надзвуковою аеродинамічною трубою Т-6.

Зазначимо, що 5 січня цього року ХАІ відвідав перший заступник міністра освіти і науки Микола Кизим.

Прес-служба ХАІ

**ВІДКРИТТЯ НАВЧАЛЬНИХ
ЛАБОРАТОРІЙ НА ПЕРШОМУ
Й ДРУГОМУ ФАКУЛЬТЕТАХ**

16 лютого на кафедрі інформаційних технологій проектування (№ 105) відбулося урочисте відкриття лабораторії наскрізної САПР (літакобудівний корпус, ауд. № 340).

Червону стрічку перерізали ректор ХАІ Микола Нечипорук і завідувач кафедри Дмитро Крицький.

«Вітаю кафедру з відкриттям навчальної лабораторії! Я впевнений, що вона дасть користь і факультету, і університету. Також дякую Вам, Дмитре Миколайовичу, за наполегливу працю!»

Зробити це вдалося за підтримки нашого міністерства й окремо народного депутата Олександра Куницького. Обладнання, зокрема 3D-принтер і фрезерний верстат, було придбано на виділені кошти.

У недалекому майбутньому плануємо розширити матеріально-технічну базу інших кафедр факультету, щоб студенти мали змогу закріплювати вивчений матеріал на практиці», – промовив Микола Нечипорук.

Дмитро Крицький подякував за надану допомогу й наголосив, що кафедра продовжить ефективно працювати, «щоб кожен школяр мав бажання сюди вступати». Присутні завершили церемонію оплесками, а верстат вирізав на дереві три чудові літери – «ХАІ».

Тиждень потому, 23 лютого, на кафедрі теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем (№ 202) від-

булося відкриття лабораторії ігрової та дослідницької робототехніки (моторний корпус, ауд. № 316).

Ректор Микола Нечипорук привітав колектив, наголосивши, що ця значна подія відбулася завдяки ініціативі й персональним зусиллям завідувача кафедри. Він також зазначив, що розуміння студентами принципів роботи зі встановленим обладнанням стане базою для їх науково-технічного розвитку в інших профільних класах.

Олег Баранов описав освітній процес:

«Для цієї лабораторії було придбано 10 одноплатних комп'ютерів Raspberry Pi, 15 стендів з платами Arduino, 20 роботів, 5 LEGO-роботів. Відкривши її, ми зробили своєрідний місток між ігровою робототехнікою як хобі та фундаментальними інженерними дисциплінами. Можна сказати, що ми певною мірою замінюємо гурток дитячо-юнацької творчості.»

Студенти придуть сюди й відразу почнуть працювати. Насамперед вони будуть взаємодіяти з готовими системами, вивчати, як працюють датчики, передаються сигнали на двигуни, утворюються ланцюги зворотного зв'язку тощо. Після цього вони практикуватимуться, програмуватимуть на C та Python і зрештою власноруч створюватимуть роботів».

Захід завершився фотосесією. Завідувач кафедри наголосив, що наступного року буде відкрито лабораторію технологічного обладнання.

Прес-служба ХАІ

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ ОНЛАЙН

6 лютого на YouTube-каналі нашого університету було проведено пряму трансляцію прем'єрного заходу – Дня відкритих дверей онлайн, підготовленого для абітурієнтів.

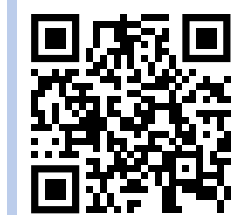
На початку ефіру після демонстрації мальовничої території університету глядачів зустрічала ведуча Шамсія Мусаєва. До привітання долучився ректор ХАІ Микола Нечипорук.

Абітурієнтам відповідно до інструкції було запропоновано використати офіційний сайт для отримання вичерпної інформації про освітньо-наукову діяльність на всіх восьми факультетах. Віртуальні гості також мали змогу взяти участь у 3D-турі університетом з близько 100 локаціями.

Під час трансляції з відеозверненнями виступали студенти, які поділилися досвідом і враженнями з тими, хто тільки вибирає свій шлях. Крім того, ведуча не оминула увагою напружений етап кожної вступної кампанії – подання документів.

Наприкінці онлайн-заходу учасники ознайомилися з матеріально-технічною й навчальною базами університету, услід за відеооператорами завітали до Студмістечка, лабораторій, спортивних секцій, гуртків, пунктів громадського харчування, а в чаті отримали відповіді на актуальні запитання.

Центр зв'язків з громадськістю

**ЗАПИС ТРАНСЛЯЦІЇ
НА YOUTUBE**

ПрАТ «ФЕД» РАЗОМ З ХАІ РОЗРОБИЛО УНІКАЛЬНИЙ ІОННО-ПЛАЗМОВИЙ ДВИГУН

Підприємство «ФЕД» у кооперації з науковцями нашого університету більше двох років витратило на розроблення іонно-плазмового двигуна, який за своїми характеристиками перевершив попередні моделі цього типу пристроїв. Цими днями завідувач лабораторії електроракетних двигунів Андрій Лоян разом зі своїми колегами проводить випробування двигуна в спеціальних вакуумних камерах, аналогів яким в Україні немає, а також дає інтерв'ю ЗМІ.

(На жаль, матеріал не вмістився навіть на двох сторінках, тому «грішним ділом» довелося використати QR-код. – Ред.).

Розмова із завідувачем лабораторії електроракетних двигунів Андрієм Лояном

? Отже, Андрію Віталійовичу, фахівці ХАІ – одні з розробників іонно-плазмового двигуна, чи не так?

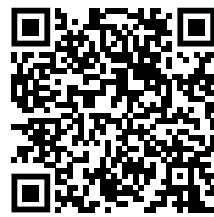
Так, це правда. Ми розробляли цей двигун разом з ПАТ «ФЕД» більше двох років. Перед цим наші науковці двадцять років працювали над дослідженням фізичних процесів, технологій складання й випробувань, іншими словами, вирішували весь комплекс завдань, пов'язаних з експлуатацією таких двигунів.

? Будь-ласка, розшифруйте поняття «іонно-плазмовий двигун». Що воно означає?

Його було так названо через внутрішні фізичні процеси. У двигуні відбувається перетворення нейтрального палива на плазму, з якої потім екстрагуються й прискорюються іони.

? А що для цього двигуна є паливом?

Паливом може бути все що завгодно, будь-яке тіло, будь-яка речовина. Перші випробування проводилися на лужних металах, до яких належать калій, натрій, цезій та інші. У США як робоче тіло тривалий час використовували ртуть. Згодом виявилось, що найбільш ефективно з огляду на подальшу експлуатацію застосову-

З ПОВНОЮ ВЕРСІЄЮ МАТЕРІАЛУ МОЖНА ОЗНАЙОМИТИСЯ, СКОРИСТАВШИСЬ ПОСИЛАННЯМ.

вати газоподібні палива.

Найкращим було визнано інертний газ, а саме ксенон.

Незважаючи на велику вартість і обмежений запас у природі, сьогодні його використовують дуже широко. Продовжуються також експерименти над іншими інертними газами, але поки що це не дало хороших результатів.

? Навіщо випробовувати двигун у вакуумній камері?

Іонно-плазмові двигуни функціонують у відкритому космосі, тому для їх випробування на Землі необхідно створити умови, наближені до космічних. Для цього пристрої й розміщують у вакуумних барокамерах, складних системах зі спеціалізованою вимірювальною апаратурою та іншою технікою. Наголошую, що необхідні вакуумні камери в Україні є лише в ХАІ.

Один з видів випробування – так звані вогневі випробування на характеристики. Ми запускаємо двигун, перевіряємо його теплові режими роботи, розкриття струменя, а також аналізуємо залежність тяги від потужності, витрат палива. Без розуміння цього ми не можемо гарантувати роботоздатність двигуна на орбіті й не можемо накопичувати статичну інформацію для майбутніх розробок.

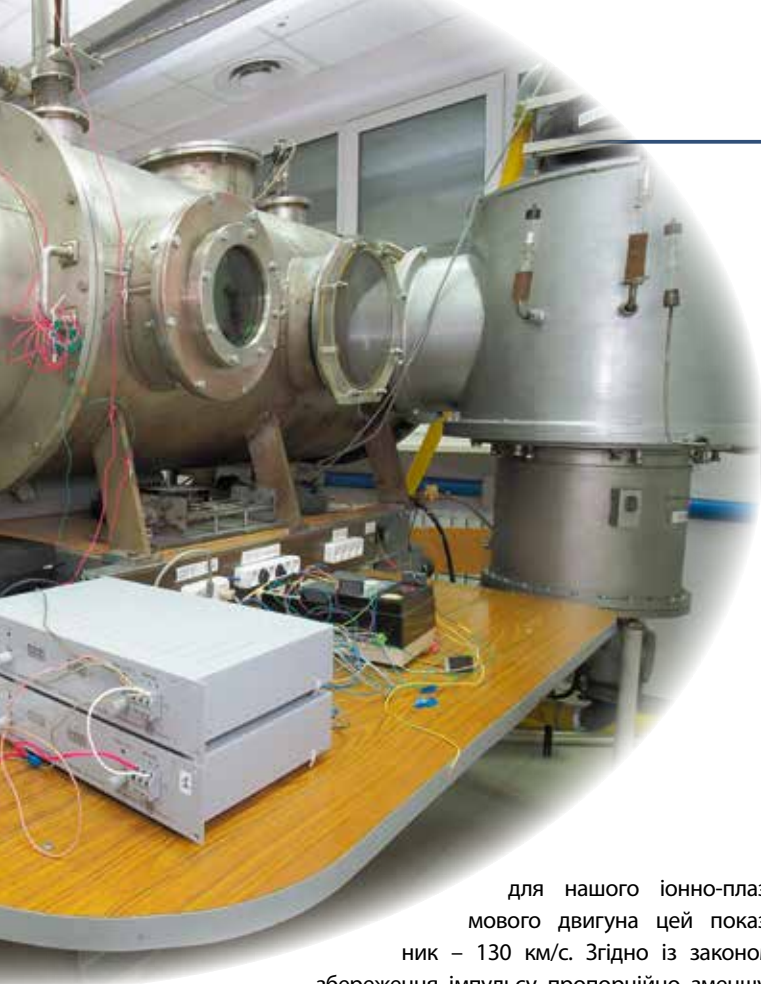
? Скільки важить виготовлений пристрій? Наскільки потужними є ці маленькі за розмірами двигуни?

Маса конкретно цього пристрою – 2,5 кг. Аналоги – близько 7,5 і 8 кг. Тяга, яку він створює, становить 30 грамів. Ми розробили низку малопотужних двигунів для нової технології типу QubeSat, а остання спільна з ПрАТ «ФЕД» розробка – потужні п'ятикіловатні двигуни для важких стаціонарних супутників. Зрозуміло, ніхто не забороняє нам зробити більш потужний двигун для вирішення перелітних завдань між планетами Сонячної системи.

? Одному супутнику потрібен лише один такий двигун?

Так. Оскільки космос – це середовище, де немає тертя, тому достатньо лише невеликої тяги двигуна, щоб він керував дуже великим супутником. Наприклад, для переміщення або орієнтації у просторі супутника масою 4,5 тонни вже цілком достатньо тяги 8 г. Зауважу, що висока швидкість, із якою іони або молекули залишають цей двигун, – один з найважливіших параметрів. Швидкість витікання продуктів згоряння РРД становить приблизно 4,5 км/с,

для нашого іонно-плазмового двигуна цей показник – 130 км/с. Згідно із законом збереження імпульсу пропорційно зменшується й маса, яка «викидається» із сопла й створює реактивну тягу.

Розмова з деканом факультету ракетно-космічної техніки Сергієм Губінім

? *Сергію Вікторовичу, ви вважаєте цю роботу важливою для розвитку українського космосу? На вашу думку, це можна назвати проривом?*

Напевно, не помилюся, якщо скажу, що прорив полягає в тому, що в двигуні було використано нові елементи. Можна порівняти його з розробками, наприклад, МКБ «Факел», з американськими, корейськими або японськими пристроями подібних типів. Деякі фірми цих країн випускають іонно-плазмові двигуни серійно, але вони не мають такого великого ресурсу: у їх конструкціях немає елементів, які не одне покоління вчених розробляло в нашому університеті.

Фахівцям ХАІ вдалося не тільки збільшити ресурс, але й зменшити споживання електроенергії, і це – принципний момент. У космосі енергія від Сонця є майже нескінченною, тому вона перетворюється на енергію руху. Завдяки втіленій системі порожнистих катодів цей двигун можна поставити на більш високу сходинку у своїй категорії.

? *Зараз у ЗМІ активно мусується тема польоту людини в космос на екскурсію. Чи є в ХАІ розробки якихось двигунів або комплектувальних елементів для пілотованих космічних апаратів, що виходитимуть на орбіту?*

За цим напрямом ХАІ не може конкурувати з потужними розробниками й виробниками, але ми навчаємо компетентну плеяду студентів, яка займається такими речами, наприклад, у КБ «Південне». Багато випускників працюють над корпусами популярних сьогодні ракет «Циклон-4М», де використовуються наші двигуни. Першу ступінь ракети «Антарес» розробили на Південмаші, і незабаром її надсилатимуть до США для запуску супутника. У нас є серйозна школа для таких проектів, випускники – наші руки. Але створити власну базу й підтримувати її – це

питання надзвичайно великих коштів. Отже, ми продовжуємо робити те, що в нас завжди добре виходило, – готувати висококваліфікованих фахівців.

Один з напрямів роботи на іншому факультеті пов'язаний з двофазними системами охолодження космічних апаратів. Це – спеціальні системи, які позбавляють надлишків тепла космічні апарати. Розроблення систем для пілотування космічних станцій розпочалося дуже давно, і результати були настільки гарними, що це дало змогу зосередитися на охолодженні геостационарних супутників, які є найбільш дорогими й довговічними.

Електроракетні двигуни такого типу (стаціонарно-плазмові) призначено для цих же супутників. Вони працюють зазвичай по 10–15 років. Це – досить великий ресурс, і системи охолодження для них є надзвичайно важливими. Наші вчені розробили таку установку для відомої франко-італійської компанії Thales Alenia Space. Завдяки, напевно, можливостям і енергії голови правління ПрАТ «ФЕД» було виготовлено ці блоки. Запевнюю, що перемістити макет з лабораторії на виробництво завжди було досить складно. Чудове поєднання ефективної системи охолодження (скидання тепла) й використання двигунів такого типу – ключові фактори для дорогих супутників, як геостационарних, так і, наприклад, супутників глобального позиціонування, тобто тих, що зараз становлять основу будь-якої мобільності людини на Землі.

? *Для чого потрібна система охолодження?*

Під час роботи обладнання супутника сильно нагрівається. Плюс, з одного боку завжди підігріває Сонце, з іншого – Земля. Температура критично зростає, потрібно її знижувати. У космосі видалення зайвого тепла – велика проблема. Щоб зберігати техніку в оптимальних робочих умовах, слід створювати дуже складні системи для відведення тепла. Вам комфортно при температурі 25 градусів? І обладнанню супутника буде комфортно в таких умовах.

? *Критично зростає до скількох градусів?*

Давайте так... Якщо це відкрита поверхня, наприклад сонячна батарея, то вона може нагріватися вище 125 градусів. На неї доводиться встановлювати певні охолоджувачі, щоб температура була в робочих діапазонах, де 50–60 градусів за Цельсієм.

У університеті для випробування іонно-плазмових двигунів було створено велику кількість стендів, таких як камери для окремих елементів, магнітних котушок, катодів. Усе це робиться у вакуумі з певними показниками тепла й енергії. Однак одним стендом справа не закінчилася, доводиться створювати велику базу, щоб максимально точно аналізувати роботу системи.

Дякуємо за відповіді!

Прес-служба ХАІ

ХАІ ОТРИМАВ СЕРТИФІКАТ ВІД ДЕРЖАВІАСЛУЖБИ

СЕРТИФІКАЦІЯ

Наприкінці минулого року наш університет отримав від Державної авіаційної служби України (далі – ДАСУ) «Сертифікат схвалення організації з підготовки до технічного обслуговування та екзаменування» згідно з правилами EASA Part-147 за № UA.147.0025. Таким чином, ХАІ став 25-ю організацією в Україні, яка має цей документ.

Про нові напрями роботи в університеті, створення технічної бази для реалізації проекту й перспективи розвитку розповіли співробітники навчально-сертифікаційного відділу (далі – НСВ).

Микола Топал, начальник відділу

«Сертифікат від ДАСУ є офіційним схваленням університету як організації. Він дає нам змогу проводити теоретичні заняття й практичну підготовку, екзаменування й видачу слухачам відповідного сертифіката з технічного обслуговування літаків. Слід виокремити кілька позитивних нюансів.

По-перше, навчання й видача реального сертифіката дає змогу різко підвищити інтерес майбутніх авіаторів і рейтинг університету між закладами вищої освіти в авіаційній галузі. Сертифікація здобувачів підтверджує повноту теоретичних і практичних знань з обслуговування авіаційної техніки.

По-друге, документ потребує підвищення кваліфікації викладачів згідно з європейськими правилами Part-147. Ми вже маємо викладачів, які опанували методологію проведення занять. Зазначу, що після звернення до ректора з відповідним проханням відділ післядипломної освіти на чолі з Владиславом Деменком з 9 жовтня по 1 листопада 2019 року організував курс підвищення кваліфікації за такими напрямками, як людський фактор, методика викладання та сучасні технології в авіації.

По-третє, поступово збільшуватиметься кількість робочих місць для викладачів і допоміжного складу. До співпраці потроху долучатимуться різні кафедри зі своїми лабораторіями й фахівцями. При цьому потребується відповідність наявного устаткування та його оновлення відповідно до європейських стандартів. Фахівці також повинні мати відповідний рівень кваліфікації.

Технічною базою підготовки фахівців стане Центр практичного навчання, для якого виділено просторе приміщення біля імпульсного корпусу. Сьогодні центр облаштовується спеціальним устаткуванням. Таких «майданчиків» в Україні та інших пострадянських країнах майже немає. Part-147 дасть змогу навчати не лише українських, але й іноземних студентів. Не виключено, що до нас приїжджатимуть слухачі з інших шкіл.

Ініціатором розвитку цього напрямку в ХАІ став я, прийшовши 2018 року з відповідною ідеєю до ректора Миколи Нечипорука для її обговорення. Виявивши зацікавленість у розвитку цього напрямку, ректор дав вказівку опрацювати її з колегами кафедри проектування літаків та вертольотів. Розуміючи перспективи, ректор надав нові приміщення, які відповідають

специфічним вимогам європейських правил для навчання й проведення екзаменів. Так, у жовтні 2020 року ми переїхали до нового офісу з повним робочим обладнанням та оргтехнікою, відкрили комп'ютерний клас. Дякую Миколі Васильовичу за те, що він підтримує нові підходи до навчання й підготовки майбутніх спеціалістів!

За два з половиною роки ми отримали значні результати. Один з найбільш серйозних зроблених кроків – якісно підготовлений лекційний матеріал. Я маю на увазі придбання й переклад державною мовою співробітниками НСВ лекційного матеріалу згідно з вимогами ДАСУ.

Крім того, ми створили базовий документ обсягом понад 600 сторінок – «Керівництво організації Part-147», який є основним документом нашої діяльності, затвердженим ДАСУ.

НСВ виконав завдання отримання національного сертифіката з правил Part-147, що було першочерговим завданням для нашого колективу. Наступним кроком у діяльності нашого відділу є отримання схвалення сертифіката Part-147 європейського зразка, що значно розширює можливості здобувачів щодо отримання запрошення на роботу в міжнародних авіаційних компаніях. Навчання буде провадитися виключно англійською мовою, що потребує від викладачів підвищення знань мови до рівня B2 і вище.

Одним напрямом діяльності наш відділ не обмежується. Є амбітні плани стосовно отримання стандарту EASA Part-M, який дасть змогу проводити експерименти й дослідження, спрямовані на продовження ресурсу авіаційної техніки. У цій роботі може бути задіяно ще більше працівників і фахівців нашого університету.

Крім того, ми працюємо над отриманням сертифіката незалежної організації (ХАІ), яка може провадити експертні роботи, дослідження щодо сертифікації авіаційної техніки та її компонентів. У позитивних результатах дуже зацікавлені підприємства авіаційної галузі України, у тому числі АТ «Мотор Січ», ХАЗ, ПрАТ «ФЕД» та ін.

У планах також є отримання сертифіката розробника для СКБ ХАІ (EASA Part-21) та інших сертифікатів для інших лабораторій університету».

Тетяна Серета, керівник із забезпечення екзаменів

«У спеціально обладнаній аудиторії викладатиметься теоретичний матеріал і відбуватиметься екзаменування. Залежно від бажання і потреб здобувачів сертифіката (студентів або/і фахівців підприємств та організацій), обсяг лекційного курсу може бути диференційованим. Формування обсягу курсу може бути індивідуальним і залажати від відповідної підготовки й мети замовника.

Екзаменування здійснюватиметься в аудиторії, яку оснащено відповідними пристроями й пристосуваннями (відокремленими робочими місцями за комп'ютерами та відеофіксацією), що сприяє об'єктивному оцінюванню знань здобувачів. Екзаменаційна база є захищеною від стороннього доступу й утручання, що також дає змогу незалежно й справедливо оцінювати знання слухачів. Результати екзаменів ми зобов'язуємося надавати протягом доби (згідно з вимогами Part-66, Part-147). У разі задовільного складання екзаменів, слухачі можуть розраховувати на отримання відповідного сертифіката».

Прес-служба ХАІ

ЮРИДИЧНА КЛІНІКА ХАІ ЗАПРОШУЄ

Шановні друзі! Як керівник Юридичної клініки я запрошую всіх вас на безплатне консультування з правових питань і отримання правової допомоги від команди юристів ХАІ. У нашому штаті працює 21 студент, а за кожним напрямом права закріплено викладачів-кураторів.

Консультування провадиться з усіх галузей права, зокрема:

- міжнародні приватно-правові відносини, питання призначення й проведення судових експертиз, працевлаштування українських громадян за рубежом, питання нострифікації, легалізації та апостилювання (завідувач кафедри Ганна Спіцина);
- право інтелектуальної власності, спадкове право (доцент Алла Гордеюк);
- трудові відносини (доцент Світлана Гуцу);
- захист прав споживачів; особливості укладення господарських договорів; міжнародно-правові способи захисту прав людини й громадянина; захист економічної конкуренції; порядок створення та реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності (доцент Анастасія Матвєєва);
- правовідносини в галузях адміністративного й кримінального права (доцент Василь Остропільець).

Ми працюємо в аудиторії 302 корпусу К-2. Для зв'язку пишіть на e-mail jurclinica@khai.edu або телефонуйте за номером (099) 715-99-24.

Доцент кафедри права Олена Савчук

ФОТОВИСТАВКА LADY SCIENCE

11 лютого у місцевому технопарку UNIT.Kharkiv з нагоди Міжнародного дня жінок і дівчат у науці відбулося урочисте відкриття фотовиставки Lady Science, де взяли участь, зокрема, чарівні представниці ХАІ.

ПІДСУМКИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕМПІОНАТУ ЗІ СТРІЛЬБИ З ЛУКА

Наприкінці першого місяця нового 2021 року любителі олімпійських видів спорту отримали подарунок: 25–30 січня в легкоатлетичному манежі нашого університету відбувся Чемпіонат України зі стрільби з лука в приміщенні серед дорослих та юніорів.

Масовий захід, у якому взяли участь близько 300 спортсменів, організували керівництво ХАІ, завідувач кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я (№705) Олександра Баканова й начальник відділу експлуатації спортивних споруд Артур Багнюк за підтримки Міністерства молоді та спорту України, а також Федерації стрільби з лука Харківської області.

«Такі щорічні масштабні події однозначно покращують імідж університету й привертають увагу молоді до нашої спортивної бази, де кожен знайде собі щось до вподоби. Це – перші змагання за весь час карантину, і ми проводимо їх з дотриманням санітарних норм на вищому рівні», – прокоментувала завідувач кафедри Олександра Баканова.

За правилами, юніори «орудували» блочними луками на дистанції 18 метрів. Дорослі використовували класичні луки; відстань до мішені – 70 метрів.

Церемонію нагородження медалями й грамотами Міністерства молоді та спорту України проводили головний суддя змагань, заслужений тренер України Олександр Ксенофонтів і перший віце-президент Федерації стрільби з лука України Валерій Булко.

Дорослі спортсмени посіли такі місця (інформації про переможців-юніорів немає, але зауважимо, що протоколи змагань зазвичай публікуються на офіційному сайті федерації. – Ред.):

Командний залік (чоловіки)

- I місце** – «Сумська-1» (мс Владислав Лесняк, мсмк Артем Овчинников, мсмк Олексій Гунбін);
- II місце** – «Львів-2» (мсмк Юрій Гавелко, мс Максим Попович, мс Олександр Бойко);
- III місце** – «Львів-1» (мсмк Сергій Макаревич, мсмк Георгій Іваницький, змс Маркіян Івашко).

Командний залік (жінки)

- I місце** – «Львівська-1» (мсмк Ольга Сенюк, змс Вероніка Марченко, мсмк Соломія Гнип);
- II місце** – «Харківська-1» (мс Олександра Аристова, мсмк Дар'я Павліченко, змс Катерина Дубровіна);
- III місце** – «Сумська-1» (мсмк Євгенія Чибісова, мсмк Поліна Родіонова, мс Ірина Хочина).

Особиста першість (чоловіки)

- I місце** – мсмк Іван Кожокарь (Чернівецька обл.);
- II місце** – змс Віктор Рубан (Харківська обл.);
- III місце** – мс Володимир Каменський (Харківська обл.).

Особиста першість (жінки)

- I місце** – змс Анастасія Павлова (Херсонська обл.);
- II місце** – мсмк Поліна Родіонова (Сумська обл.);
- III місце** – мс Єлизавета Сікало (Чернівецька обл.).

Олександра Аристова, харківська спортсменка:

«Я займаюся стрільбою з лука вже понад шість років. На цих змаганнях у мене в команді були досвідчені лучниці Дар'я та Катерина. Можу сказати, що протягом тижня змагань ми всі стріляли гарно, але дуже втомилися за цей період. Після закінчення чемпіонату в мене була буря позитивних емоцій!

Мрію потрапити на Олімпійські ігри. Для цього продовжуватиму спортивний розвиток».

Сергій Антонов, тренер команд Львівської області:

«Учасники показали доволі непогані результати. Львівські команди завжди були сильними. Конкретно ці змагання стали своєрідним випробуванням на міцність, адже готуватися в умовах карантину було складно. Сьогодні особливо пишаюся Веронікою Марченко, однією з кращих учасниць.

Незабаром проводитиметься відбір до національної збірної. Маю надію, що команда успішно представлятиме Україну в Європі та світі. Усе ще попереду!»

Олександр Ксенофонтів, головний суддя:

«У змаганнях узяли участь представники 14 областей і міста Києва. Усі залишилися задоволеними місцем проведення, просторим легкоатлетичним манежем університету, адже подібне за розмірами спортивне приміщення в Україні знайти важко».

Випусковий редактор Максим Зубков

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВДОЦТВО

ХК № 170 від 06.04.1994

(057) 788 46 54 pr@khai.edu

Номер підготовлено і зверстано

в редакції газети «За авіакадри»

вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК

Національний аерокосмічний університет
ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»
Номер віддруковано в друкарні ТОВ «Мега-Мікс»
Наклад 1500 пр. Замовлення № 2157
Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Сергій Ружинський,
Тетяна Козіна,
Максим Зубков,
Олена Серьожкіна,
Леонід Литвин,
Емма Меркулова

